

Berlin – Miejsce pamięci „Cisi bohaterowie”

Historia

To miejsce pamięci przypomina o odważnych ludziach, którzy w okresie dyktatury nazistowskiej pomagali prześladowanym Żydom. Często określa się ich mianem „cichych bohaterów”. Przykład osób pomagających Żydom pokazuje, że w Niemczech rządzonych przez narodowych socjalistów możliwa była ochrona prześladowanych. Również na terenach okupowanych przez III Rzeszę nieliczni Niemcy, pomimo wielkiego ryzyka, zdobywali się na odwagę i wykorzystywali swoje możliwości, by ratować ludzkie życie.

Stała ekspozycja miejsca pamięci informuje o prześladowaniach ludności żydowskiej w Niemczech od 1933 roku oraz o jej tragicznej sytuacji w obliczu groźących deportacji „na wschód”. Pokazuje, jak niektórzy podejmowali decyzję ratowania się, schodząc do podziemia oraz podaje informacje o działaniu i motywach tych kobiet i mężczyzn, którzy im pomagali. Uwzględnione zostały nie tylko te przypadki, w których udało się uratować życie ludzkie, ale również i nieudane próby oraz ich na ogół straszne konsekwencje.

Historie ratowania Żydów w granicach Rzeszy Niemieckiej z 1937 roku są centralnym tematem aktualnej ekspozycji. Opowiada je zarówno z punktu widzenia osób pomagających Żydom jak i z perspektywy prześladowanych. Około 10.000 do 12.000 Żydów niemieckich próbowało ratować życie schodząc do podziemia, po tym jak jesienią 1941 roku rozpoczęły się masowe wywózki do gett i miejsc zagłady. Obecnie szacuje się, że prześladowanym Żydom w Niemczech pomogło kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Z około 5.000 ukrywających się osób ponad 1.700 przeżyło w Berlinie.

Ów opór przeciwko prześladowaniu Żydów pokazany został w sugestywny sposób na pierwszym piętrze budynku. Z licznymi historiami ratowania prześladowanych Żydów można zapoznać się przy elektronicznym pulpicie informacyjnym. Są one podzielone na 18 grup tematycznych.

Dziewięć gablot wystawowych na drugim piętrze opowiada w różny sposób życiorysy prześladowanych Żydów oraz osób, które im pomagały. Krótkie filmy przedstawiają losy poszczególnych ludzi. Te informacje pogłębiają prezentowane w gablotach ekspozyty, dokumenty i zdjęcia.

Pomieszczenie z ośmioma miejscami pracy przy monitorach daje możliwość dalszych poszukiwań. Przedstawione są tam biografie, zdjęcia i dokumenty prześladowanych Żydów oraz osób im pomagających. Ta baza danych jest stale uzupełniana.

Miejsce pamięci „Cisi Bohaterowie” dalej zbiera sprawozdania, zdjęcia i dokumenty i w formie obrazu i dźwięku utrwała ustne wspomnienia tych wydarzeń.

W ubiegłych latach wzrosło publiczne zainteresowanie losami ludzi, którzy w czasie dyktatury narodowych socjalistów pomagali prześladowanym Żydom. Stowarzyszenie „Przeciw zapomnieniu – na rzecz demokracji” zainspirowało projekt naukowy „Ratowanie Żydów w Niemczech rządzonych przez narodowych socjalistów w latach 1933-1945”, który realizowano w okresie od 1997 do 2002 roku pod kierownictwem naukowym prof. dr. Wolfganga Benza w Centrum Badań nad Antysemityzmem Politechniki Berlińskiej. Również i filmy, takie jak „Lista Schindlera” oraz liczne publikacje wzmogły zainteresowanie tym tematem.

Po różnorodnych staraniach, podjętych również przez ówczesnego prezydenta federalnego Johannesesa Raua oraz świadka tamtych wydarzeń i publicystkę Inge Deutschkron, w 2004 roku możliwe stało się nabycie kompleksu starych budynków przy ulicy Rosenthaler Straße 39. Najpierw stworzono tam Muzeum „Blindenwerkstatt Otto Weidt”, a następnie centralne miejsce

pamięci „Cisi Bohaterowie”. Zlecenie przygotowania strony merytorycznej i organizacyjnej otrzymało Miejsce Pamięci Niemieckiego Ruchu Oporu w Berlinie. Bazując na wynikach badań Centrum Badań nad Antysemityzmem stworzono stałą wystawę miejsca pamięci „Cisi Bohaterowie”, którą otwarto 27 października 2008 roku.

Od jesieni 2009 roku oferta obejmuje również oprowadzania dla grup. Na życzenie możliwe jest też oprowadzanie w języku polskim.

Beate Kosmala

Pamięć

patrz: Historia

Informacje praktyczne

Berlin – Miejsce pamięci „Cisi bohaterowie”

połączenia komunikacyjne: S-Bahnhof Hackescher Markt U-Bahnhof Weinmeisterstraße kontakt: Dr. Beate Kosmala

Gedenkstätte Deutscher Widerstand Stauffenbergstraße 13/14 10785 Berlin e-mail: kosmala@gdw-berlin.de Barbara Schieb

Gedenkstätte Deutscher Widerstand Stauffenbergstraße 13/14 10785 Berlin tel.: ++49-30-26995020/21 e-mail: schieb@gdw-berlin.de

Mapa: Rosenthaler Straße 39 10178 Berlin-Mitte

Tel.: +49-30-27 59 68 65

Fax: +49-30-23 45 79 39

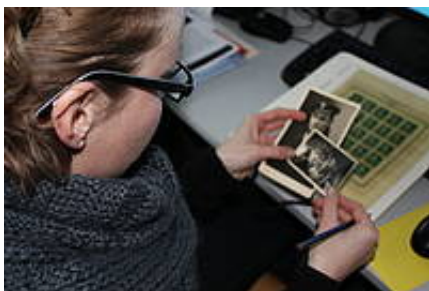
<http://www.gedenkstaette-stille-helden.de>

e-mail: info@gedenkstaette-stille-helden.de

Godziny otwarcia codziennie w godz. 10.00-20.00 zamknięte w dniu 24 grudnia

Wstęp bezpłatny.

Galeria

Była praktykantka ogląda zdjęcia

Krakowianie wobec terroru

„Cisi bohaterowie” / "Stille Helden"

„Cisi bohaterowie” / "Stille Helden"

„Cisi bohaterowie” / "Stille Helden"

„Cisi bohaterowie” / "Stille Helden"